

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Roč. XXXI

6/1997

Obsah

J. Kára: Summit Země II, Výsledky a hodnocení	285
L. Miklós: Proces po Riu: trvalo udržateľný	288
Z. Guziová, P. Straka: Dohovor o biologickej diverzite v kontexte Agendy 21	293
V. Ira: Svet päť rokov po Riu (z hľadiska niektorých ukazovateľov trvalo udržateľného rozvoja) ...	296
P. Straka: Ochrana a trvalo udržateľné využívanie biologickej diverzity ako predpoklad trvalo udržateľného rozvoja	299
J. Novotný: Celosvetový dohovor o lesoch – áno či nie?	302
E. Uherčíková, J. Hajdúk: Vplyv povodne v lete 1997 na vegetáciu v nive rieky Morava	305
E. Romančíková: Prístupy k analýze vplyvu regulačných opatrení pri ochrane životného prostredia ...	310
A. Havrila: Význam úlohy štátu pri ochrane zvierat	314
Tribúna	
J. Hraško: Týka sa nás Dohovor o zamedzení tvorby púští?	318
I. Ondrášek: Podporíme pokles biodiverzity Devinskej Kobyly? ...	319
Kontakty	
Redakcia: Hodnotenie Agendy 21 v OSN (rozhovor s Jozefom Zlochom, ministrom životného prostredia SR)	321
J. Kára: Program ďalšej realizácie Agendy 21	324

Rio + 5

Nie náhodou sme monotému tohto čísla nášho časopisu nazvali Päť rokov od konferencie v Riu. Udalosťou roka na medzinárodnom environmentálnom fóre bolo nesporne 19. mimoriadne zasadanie Valného zhromaždenia OSN, s prívlastkom Summit Zeme II (United Nations General Assembly Special Session UNGASS), ktoré sa zišlo v New Yorku v dňoch 23.–27. júna 1997. Jeho cieľom bolo po piatich rokoch zhodnotiť, ako sa krajiny sveta postavili k plneniu ambiciózných záväzkov prijatých na Konferencii o životnom prostredí a rozvoji v brazílskom Riu de Janeiro r. 1992, obsiahnutých v Agende 21 – programe činností pre trvalo udržateľný rozvoj, Deklarácii z Ria, Právne nezáväznom autoritatívnom prehlásení k princípom globálnej dohody o využívaní, ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji všetkých typov lesov (Lesníckych princípoch). Popri týchto, ktoré mali charakter nezáväzných dokumentov, dalo Rio svetu dva multilaterálne dohovory: Dohovor OSN o biologickej diverzite a Rámcový dohovor OSN o klimatických zmenách.

Zasadanie v New Yorku na jednej strane potvrdilo záujem medzinárodného spoločenstva uskutočňovať odkaz Ria, ale potvrdilo i fakt, že naplnenie koncepcie trvalo udržateľného rozvoja je úlohou pre tretie tisícročie. Hlavnou prioritou rozvojových krajín naďalej zostáva odstraňovanie chudoby prostredníctvom presadenia medzinárodných úloh na zrýchlenie rozvoja vrátane reformovania dohôd o medzinárodnom obchode, odpustenia dlhov a zvýšenia finančnej rozvojovej pomoci. Naopak, rozvinuté štáty opätovne presadzovali princíp národnej zodpovednosti a v popredí ich záujmu zostáva podpora činností na ochranu životného prostredia.

V čísle prinášame jednak informáciu o priebehu a výsledkoch zasadania, ale i analýzu trendu vybraných indikátorov trvalo udržateľného rozvoja. Venujeme sa významu zachovania biologickej diverzity, úlohe Dohovoru o biologickej diverzite pri zabezpečovaní implementácie Agendy 21 a osobitne problematike lesov.

Avšak skutočnosť, ku ktorej sme dospeli po piatich rokoch, najvýstižnejšie vyjadrujú slová talianskeho premiéra Romana Prodiho prednesené na rokovaní UNGASS: *Ludstvo ako celok využíva o jednu tretinu zdrojov a "ekologických služieb" viac ako príroda dokáže regenerovať, r. 1992 tento deficit predstavoval iba jednu štvrtinu.*

Zuzana Guziová

- R. Vrbenský:** Program Capacity 21
v Slovenskej republike 328

Aktuality

- D. Sláviková:** Technická univerzita
vo Zvolene jubilovala 283
E. Reichrtová: Stretnutie environmen-
tálnych epidemiológov 330
Z. Guziová: Krajiny Severu nesplnili
svoj záväzok 330
M. Círanová: Slovenské pamätné
mince r. 1997 331

Recenzie

- D. Štefunková:** Plánovanie záhrady 332
M. Ružička: Život na Dunaji v obra-
zoch 333
S. Košičiarová: Ekologická politika
a právo životného prostredia ... 334
Prečítali sme 334
Kalendárium 335

Contents

- J. Kára:** Earth Summit II, Results and
Evaluation 285
L. Míklós: Post-Rio Process: Sustain-
able 288
Z. Guziová, P. Straka: Convention on
Biological Diversity in the Context
of Agenda 21 293
V. Ira: World Five Years after Rio
(from the Viewpoint of Certain
Indicators of Sustainable Deve-
lopment) 296
P. Straka: Conservation and Sustain-
able Use of Biological Diversity –
Assumption for Sustainable De-
velopment 299
J. Novotný: World Agreement on
Forests – Yes or No? 302
E. Uherčíková, J. Hajdúk: Influence
of 1997 Summer Floods on Vegeta-
tion in Alluvial Plane of Morava
River 305
E. Romančíková: Approaches to the
Analysis of Influence of Regula-
tion Measures on Protection of
the Environment 310
A. Havrila: The Importance of the
State in Animal Protection 314
- Tribune**
- J. Hraško:** Are We Touched by the
World Convention to Combat
Desertification? 318

Rio + 5

Not by accident the presented issue of the journal was entitled Rio + 5. Undoubtedly, it was the 19th United Nations Special Session General Assembly (23–27 June, 1997, New York) that has been the event of the year at the international environmental forum. It was mandated to review after five years the implementation of the ambitious commitments that the states undertook at the United Nations Conference on Environment and Development in 1992 in Rio de Janeiro. Those commitments have been encapsulated respectively in Agenda 21 – action plan for sustainable development. Rio Declaration and A non-legally binding authoritative statement of principles for a global consensus on the management, conservation and sustainable development of all types of forests (The Forests Principles). Besides the three non – binding documents Rio has brought two multilateral agreements: the Convention on Biological Diversity and the Framework Convention on Climate Change.

At the meeting, the international community has reassured its interest to implement the legacy of Rio, however it has been confirmed that the sustainable development is the concept for the third millennium. Eradication of poverty by the mean of reform of trading arrangements, debt relief and increased aid, has remained a priority interest of the developing countries. In the contrary, the developed countries repeatedly pursued the principle of national responsibility, giving a priority attention to addressing the environmental problems.

This issue contains the information on deliberations and results of the UN-GASS, as well as analyses of the selected sustainable development indicators. Attention is also given to the importance of maintaining of biological diversity, the role of the Convention on Biological Diversity in implementation of the Agenda 21 and to forests.

However, the reality is expressed by the words of Romano Prodi, Prime Minister of Italy who said at the UNGASS that *Today humanity as a whole uses over one third more resources and "eco-services" than nature can regenerate. In 1992, this ecological deficit was only one quarter.*

Zuzana Guziová

- I. Ondrášek:** Do we Support Decrease
of Biodiversity in Devínska Kó-
byla? 319

Contacts

- Edit.:** Evaluation of Agenda 21 in UN
(Interview with Jozef Zlocha,
Minister of Environment SR) ... 321
J. Kára: Program of Further Imple-
mentation of the Agenda 21 324
R. Vrbenský: Program Capacity 21
in Slovak Republic 328

Recent News

- D. Sláviková:** Technical University in
Zvolen Celebrated 283

- E. Reichrtová:** Meeting of Environ-
mental Epidemiologists 330
Z. Guziová: Countries of the North
have not Fulfilled their Commit-
ment 330
M. Círanová: Slovak Commemorial
Coins in 1997 331

Reviews

- D. Štefunková:** Planning the Garden 332
M. Ružička: Life of the Danube River
in Pictures 333
S. Košičiarová: Ecological Policy and
Claims of the Environment 334
We have read... 334
Calendar 335